

ADVIES ONTWIKKEL - EN INNOVATIEPROJECT

1.1 Project informatie			
AANVRAAG:	MATZER in bedrijf	NR:	496134
AANVRAGER:	Stichting Matzer	BIJEENKOMST ADVIESCOMMISSIE:	13 mei 2019
BEGROTING:	€ 210.000,-	DATUM ADVIES:	23 mei 2019
GEVRAAGDE BIJDRAGE:	€ 62.500,-		

1.2 ALGEMEEN	
<p>Matzer is het kern-theatergezelschap van de Verkadefabriek Den Bosch en ontwikkelt al 13 jaar voorstellingen vanuit een grote maatschappelijke betrokkenheid. Artistiek directeur Madeleine Matzer en zakelijk leider Judith van der Velden ambiëren 'het meest innovatieve' theatergezelschap van Nederland te worden. 'Matzer in bedrijf' is een nieuwe bedrijfspoot aan de organisatie, opgezet en uitgevoerd door projectleider Marieke Simons. In de komende jaren wordt een nieuwe organisatiestructuur geïmplementeerd om kansrijke projecten met Brabantse en landelijke samenwerkingspartners uit bedrijfsleven, overheden en zorgsector te ontwikkelen. Het gaat om prikkelende theatervoorstellingen en inspirerende bijeenkomsten, met verdiepende randprogrammering. Voor de pitch verschenen Madeleine Matzer, Judith van der Velden en Marieke Simons. In het publiek aanwezige stakeholders die samenwerkingspartners vertegenwoordigen, kwamen ook aan het woord: o.a. Shiva von Stetten (coördinator bij Heijmans), Rob Bos (adviseur bij De Baak) en Yvonne Beckers (Puur.nu en Stg. HIVE). Het gesprek met de commissie ging onder meer over hoe het contact van Matzer met het bedrijfsleven ontstaat, de balans tussen artistieke autonomie en maatschappelijke verbinding en het delen van opgedane kennis en ervaring met rest van Brabant.</p>	

OPMERKINGEN BIJ CRITERIA

<p>2.1 Het project betreft ontwikkeling of innovatie van een activiteit of product van hoge culturele kwaliteit, door middel van voorbereiding, onderzoek of validatie. Die activiteit of dat product zal zich naar verwachting met ten minste nationale betekenis onderscheiden in oorspronkelijkheid, zeggingskracht en vakmanschap.</p>
<p>voldoende</p>
<p>Hoewel de aanvraag nog geen concrete nieuwe theaterproductie betreft, heeft de adviescommissie op basis van het verleden, de reputatie van Matzer in combinatie met het voorgelegde te onderzoeken concept, vertrouwen in minstens voldoende artistieke kwaliteit van dit project. Er is geen reden om aan te nemen dat de constante kwaliteit uit het verleden niet zal worden bestendigd. Met name de tijdens de pitch toegelichte, reeds gerealiseerde impact van de voorstelling 'Niemand Wacht Op Jou' - een voorstelling over het politieke landschap in Nederland, die goed past in het kader van 'Matzer in bedrijf' en gecontinueerd zal worden - overtuigt de commissie. De voorstelling spreekt tot de verbeelding en ook de bijbehorende nagesprekken met het publiek maken duidelijk indruk. De commissie is te spreken over de aanpak van artistiek directeur Madeleine Matzer: met de juiste schrijver(s) en acteur(s) weet zij op unieke wijze de drijfveren van mensen te bevragen en met autonome dramaturgische kwaliteit vorm te geven. Ook op organisatorisch vlak stelt ze een bevlogen en deskundig team samen. Matzers werkwijze maakt op de commissie een consistente en waarachtige indruk. De opzet van het onderzoek vindt de commissie overtuigend. In het projectplan worden concrete doelen gesteld (deliverables). Tijdens de pitch is voldoende toegelicht hoe de nieuwe organisatiepoot op den duur nieuwe inkomsten moet gaan genereren en zo de basis wordt van een verdienmodel.</p>

2.2 Het project getuigt van cultureel ondernemerschap.

goed

De commissie vindt de uitspraak die Madeleine Matzer tijdens de pitch deed, treffend: de artistieke kant van het gezelschap denkt bij Matzer ook ondernemend en dit zorgt voor een goede match binnen het team.

Het project 'Matzer in bedrijf' is bij uitstek gericht op het onderzoeken en uitproberen van een resultaatgerichte vorm van cultureel ondernemerschap: een verdienmodel uitwerken door voorstellingen aan bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties aan te bieden. Matzer wil vanwege eerdere ervaringen de organisatie permanent minder kwetsbaar maken, lees: minder afhankelijk van overheidssubsidie en past daarom haar strategie aan door deze nieuwe organisatiepoot op te zetten. Dit vindt de commissie getuigen van goed cultureel ondernemerschap.

Projectleider Marieke Simons presenteert zich doortastend en kundig.

De commissie wil het belang benadrukken van de onderzoeksvraag over welke financiële modellen het beste (kunnen gaan) werken voor Matzer. Als opbrengst van dit ontwikkelproject hecht ze waarde aan een goed uitgewerkt en gedocumenteerd verslag over het proces en de uitkomsten met betrekking tot de zoektocht naar financieringsstructuren. Ook de structurele gevolgen voor de organisatie, zoals de inzet van mogelijk aanvullende competenties, zijn als deliverable van belang.

De commissie vindt het wat dit betreft positief en veelbelovend dat tijdens de pitch werd toegelicht dat hierbij aandacht is voor het 'ophalen van wensen van potentiële partners'. Gecombineerd met het voor Matzer zo essentiële behoud van de artistieke autonomie, getuigt dit voor de commissie van een goede cultureel-ondernemende denkwijze.

2.3 De activiteit of het product waar het project op is gericht, heeft het potentieel om duurzaam aan versterking van het cultuursysteem van de provincie Noord-Brabant bij te dragen.

goed

Een vorm van duurzaamheid die de commissie als eerste opvalt is dat de voorstellingen die in het kader van 'Matzer in bedrijf' ontstaan, niet tijdelijk zijn maar op het repertoire blijven; te boeken door bedrijven en instellingen, zonodig met andere, zorgvuldig ingewerkte acteurs. De verwachte impact bij deze organisaties draagt eveneens bij aan de te verwachten duurzame versterking van de rol van cultuur in de provincie.

Ten derde ziet de commissie dat Matzer als organisatie bezig is zichzelf te 'verduurzamen' binnen het culturele veld in Brabant: als de ingezette lijn succesvol blijkt en inderdaad een nieuw verdienmodel genereert, borgt dat het voortbestaan van de organisatie met haar verbredende rol voor de betekenis van cultuur in de provincie.

Een vierde laag die de commissie ziet in het kader van duurzame versterking van het cultuursysteem is het overdragen van de opgedane kennis: als Matzer een weg baant naar het hart van het bedrijfsleven, kunnen anderen dit voorbeeld gaan volgen. Op den duur zal dan hopelijk ook aan de bedrijvenkant (meer, structureel) vraag naar dit soort voorstellingen ontstaan waardoor een succesvolle wisselwerking op gang kan komen.

2.4 De activiteit of het product waar het project op is gericht, heeft het potentieel om draagvlak te verwerven in de Brabantse samenleving. Het zal naar verwachting leiden tot cross-sectorale samenwerking met bedrijven en maatschappelijke organisaties in Brabant en betrokkenheid van afnemers.

goed

Het is duidelijk, ook gezien de aanwezigheid tijdens de pitch van stakeholders (Heijmans, De Baak en HIVE), dat inmiddels diverse bedrijven en maatschappelijke organisaties zich als ambassadeur verbinden aan 'Matzer in bedrijf'. Er zijn al samenwerkingsverbanden aangegaan in de vorm van geboekte voorstellingen, met aanvullende randprogrammering (trainingen, nagepsrekken). Door de pitch heeft de commissie er vertrouwen in dat deze cross-sectorale verbindingen verder zullen worden uitgebreid in de komende projectperiode. Het zou mooi zijn als naast samenwerking op den duur ook interconnectiviteit ontstaat, dat wil zeggen dat de werkwijze en het proces bij beide partijen verandering te weeg brengt en er tevens sprake is van urgentie bij het bedrijfsleven.

2.5 Het project zoekt aansluiting bij de ambitie van de provincie Noord-Brabant om tot de top van de industriële kennis- en innovatieregio's te komen.

voldoende

De ambitie van Matzer om door verbindingen met maatschappelijke instellingen en bedrijfsleven het meest innovatieve theatergezelschap te worden, kan tot een voorbeeldfunctie leiden. Deze ondernemende missie kan in de ogen van de adviescommissie zeker bijdragen aan een positieve branding van het door innovatie getekende 'merk Brabant'. Succesvol bedrijfsleven op basis van innovatie blijkt vaak een gevolg van het toelaten van innovatie ook in de bedrijfsorganisatie, niet alleen in het primaire bedrijfsproces. Juist buiten dat primaire proces wil Matzer bijdragen.

2.6 ADVIES

De adviescommissie adviseert positief.

De culturele kwaliteit van Matzer Theaterproducties is volgens de commissie onbetwist. Het gezelschap heeft een goede staat van dienst en weet steeds op vernieuwende wijze te verrassen met voorstellingen (bijv. Niemand Wacht Op Jou) en randprogramma (o.a. De Ontbijtclub). De commissie prijst de bevoegenheid van Madeleine Matzer. Ze heeft goede voelhoorns en hierdoor blijft het gezelschap in contact met de maatschappij.

Het voorliggende project beoogt met voorstellingen die ontwikkeld worden met en voor partijen uit de samenleving maar zonder concessies aan Matzers artistieke autonomie, nieuwe financieringsstructuren te onderzoeken. De commissie ziet in deze nieuwe poot aan de organisatie potentie: ze heeft vertrouwen in het team van Matzer om het onderzoek te kunnen uitvoeren en het ingeslagen pad richting nieuwe verdienmodellen rond theatercultuur succesvol te gaan bewandelen.

Matzer in Bedrijf kan zich daarmee versterken als een waardevol en innovatief initiatief voor de cultuursector, en kan volgens de commissie een voorbeeld worden voor andere culturele organisaties in de provincie en daarbuiten. Ze is zeer benieuwd naar de uitkomst van dit onderzoeksproject en adviseert het fondsbestuur de projecthouder specifiek mee te geven in de verantwoording te tonen welke financiële modellen onderzocht zijn en wat Matzer hierbij ook van ondernemingsmodellen van het bedrijfsleven heeft geleerd.

2.7 SAMENSTELLING ADVIESCOMMISSIE

Jorn Konijn (voorzitter)
Ankie Til
José Alferink
Peter Brouwers
Ruth Giebels

secretaris: Geert Lenders

2.8 Disclaimer

Disclaimer: bovenstaand advies is opgesteld ten behoeve van besluitvorming door het bestuur van Stichting Brabant C Fonds. Het advies op zichzelf is geen besluit tot verlening, noch geeft het aanspraak op een besluit tot verlening. Het besluit van het bestuur van Stichting Brabant C Fonds kan afwijken van het advies. Art. 8.3 van de statuten van de stichting bepaalt dat het bestuur een voornemen om met het besluit af te wijken van het advies, ter advisering dient voor te leggen aan de Raad van Toezicht van de stichting.